

Recsény
V. i. egyen
Ara 6 fillér

Rendkívüli szám.

XXVI évfolyam

57. szám.

Torda, 1916 december 13

ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik hetenként szombaton

Kiadóhivatal:

FÜSSY JÓZSEF könyvkereskedése Fő tér 28. sz.
ahol a hirdetések is felvételek. Telefon sz. 34

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égőz évre — 8 kor. || Negyed évre — 2 kor.
6 hó évre — 4 kor. || Egy száma ára 10 fill.

A lap politikai részének szerkesztője:

DR. FRIED FARKAS, felelős szerkesztő

A lap társadalmi részének szerkesztője:

BOROSS ELEK, társszerkesztő.

Szerkesztőség:

Torda, Vallásos-tér 25. szám. Telefon szám: 22

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők

Kéziratokat vissza nem adunk

Károly király hadparancsa a békéről!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az „Aranyosvidék“-hez érkezett hivatalos távirati tudósítás.

Budapest, dec. 12.

Ő császári és királyi Apostoli Felsége a következő hadsereg és hajóhad parancsot méltóztatott legkegyelmesebben kiadni:

Hadseregem és hajóhadam katonáihoz! Isten kegyelme és segítsége s az a vitézség és kitartás, amelyet hű szözettségeseinkkel egyetemben tanusítottak, oly helyzetet teremtett, amelyben végleges győzelmünkhöz többé kétség nem férhet. Abban a törekvésben, hogy a nehéz időkben férfiasan kitartó népeknek a béke áldásait vissza szerezhessük, én és fenkölt szövetségeseim kísérletet tettünk a tisztas béke létrehozására. Imádkozom a Mindenhatóhoz, vajha áldása kísérelje ezt a lépést, de biztos vagyok abban is, hogy ti változatlan hősiességgel fogtok tovább is küzdeni, amíg a békét meg nem kötjük, vagy amíg az ellenséget döntően meg nem veritek.

Kelt Bécsben, 1916. dec. 12.

KÁROLY, s. k.

(Höfer, Min. eln. sajtóosztály.)

Béke.

A központi hatalmak jegyzéke a békéről.

Az „Aranyosvidék“ szerkesztőségéhez dec. 12-én éjjel érkezett eredeti hivatalos távirati tudósítás.

1916 dec. 12. (Hivatalos) A mikor 1914 nyarán a tervszén folytatott és állandóan fokozódó kihívások és fenyegetések egész sorával szemben Ausztria-Magyarország türelmének vége szakadt és a monarchia a zavartalan békének szinte ötven esztendeje után fegyvert fogni volt kénytelen és súlyos elhatározásában sem támadószándék, sem hódítás vágya nem vezette, hanem kizárólag az önvédelem parancsának engedelmeskedett: a monarchiának a jelenlegi háboruban az volt a feladata és a célja, hogy létét megvédelmezze és ellenséges szomszédoknak hasonló állnok támadásai ellen a jövőt biztosítsa. Hűséges fegyverbarátságban kipróbált szövetségeseivel egyetemben Ausztria-Magyarország hadserege és hajóhada harcolva és vérezve, de egyszersmind előre törve és

győzelmeskedve gazdag sikereket ért el és meghiusította ellenségeinek szándékát. Négyesszövetségünk nem csupán a győzelmek beláthatatlan sorát vivta ki, hanem nagy ellenséges területeket is tart hatalmában. Nem tört meg ereje, melyet utolsó áruló ellenséggel csak nem rég éreztetett és nem dült meg lakosságának szívós ellentálló akarata sem. Ellenségeink soha sem remélhetik, hogy ezt a hatalmi szövetséget legyőzzék és szétzúzzák és soha sem fog nekik sikerülni, hogy ezt a szövetséget elzáró és kizáró rendszabályokkal elérhessék az ellenség háborus célját, melyekhez a küzdelem harmadik esztendejében sem jutott közelebb, a jövőben, teljesen elérhetetleneknek fognak bizonyulni. Haszontalan és hiábavaló tehát, hogy az ellenfél a harcot tovább folytassa; a mi négyes szövetségünk ellenben sikeresen halad előre céljai felé, hogy a fennállása és integritása ellen régtől fogva tervezett és forralt támadás ellen magát megvédelmezze, valamint hogy a léte, a békés fejlődése ellen irányuló hasonló támadások megismétlődése ellen a reális biztosítékokat megszerezze. A szövetség hatalmai nem is engedik magukat töb-

bé leszoritani cisztenziájuknak azzal alapjával, a melyet a kivivott előnyükkel biztosítottak. Mind inkább nyilvánvaló, hogy a gyilkos háboru folytatása a melynek során az ellenség még sok mindent elpusztíthat, a végzetet ezonban-amint azt a négyes szövetség biztosan reméli, — többé meg nem fordíthatja, — nem egyéb mint emberéletnek és javaknak céltalan pusztítása, mint semmiféle szükség által nem parancsolt ember-telenség, mint bűn, melyet a civilizáció ellen elkövetnek, — el a meggyőződés és annak a reménysége, hogy hasonló belátás az ellenséges táborban is érvényesülhet, az osztrák-magyar kormányoknál teljes egyetértésben a szövetséges hatalmak kormányaival azt a gondolatot érlelte meg, hogy nyílt és lojális kísérletet tegyen oly célból, hogy a béke előkészítése céljából beható megbeszélést folytasson az ellenféllel. Evégből ma Ausztria-Magyarország, Németország, Törökország és Bulgária kormányai azonos szövegű jegyzékeket intéztek azoknak az államoknak az illető fővárosokban akkredikált képviselőjéhez amelyek a tekintetbe jövő állampolgárok védelméből az ellenséges országokban megvannak bizva. *E jegyzék kifejezi a hajlandóságot arra, hogy ellenfeleinkkel béketárgyalásokba bocsátkozunk és azt a kérést is tartalmazza, hogy ezt a kinyilatkoztatást kormányaiuk útján az illető ellenséges államoknak közvetítsék. Ez a lépés egyidejűleg külön jegyzék útján a Szentszék képviselőjének is tudomására hozatott és a béke ajánlat iránt a pápa közreműködő érdeklődése is kikérte. Hasonló értesítést kapott erről a lépésről a többi semleges államnak a négy fővárosában akkredikált képviselője is, hogy a demarcherő kormányaiukat értesítsék.*

Ausztria-Magyarország és szövetségesei e lépésükkel új és döntő bizonyítékát adták békeszeretetüknek. Az ellenségen mulik, hogy érzületéről tanúságot tegyen az egész világ előtt; a négyes szövetséget ezonban — bármilyen legyen is javaslatának az eredménye, — a háborunak esetleg ráerőszakolt folytatása miatt a saját népének ítélőszéke előtt sem terhelheti majd felelőség.

Ausztria-Magyarország, Németország, Bulgária, Törökország ma ide nyújtott azonos jegyzékének szabály-

szerű tartalmát a Miniszterelnökség sajtóosztálya a következőkben közli lapjainkkal:

A világ nagyrészét immár közel két és fél éve dulja a *legrettenetesebb háboru, a melyet vataha ismert a történelem.*

Ez a katasztrófa, melyet a közös ezer esztendő civilizáció sem volt képes feltartóztatni, — az emberiséget, legértékesebb javait támadja meg, rombadöntéssel fenyegeti azt a szellemi és anyagi haladást, a mely a XX-ik század hajnalán Európának büszkesége volt. Ebben a küzdelemben Ausztria, Magyarország és szövetségesei: Németország, Bulgária és Törökország *bebizonyították legyőzhetetlen erejüket*, számban és hadiszer tekintetében fölényes ellenfeleikkel szemben hatalmas sikereket értek el. Soraik *rendületlenül állanak* még az ellenséges hadak folytán megújuló rohamaival szemben. A Balkánon bekövetkesett legutolsó támadás gyorsan és győzelmesen leveretett. Ezen utolsó események igazolják, hogy a háborunak további folytatása nem törheti meg ellentálló erőket, ellenkezőleg az egész helyzet további sikerre és reményre jogosít. Létüknek és szabad nemzeti fejlődésünknek védelmére kellett a négy szövetséges hatalomnak fegyvert ragadni. Seregeinknek dicsőséges tettei sem változtatták meg küzdelmünknek ezen jellegét, egy percre sem vesztették szem elől, hogy a többi nemzetek jogainak tisztelete saját jogaikkal és jogos érdekeikkel ellentétben nem áll; nem akarják szétzúzni vagy megsemmisíteni ellenségeiket; katonai és gazdasági erejük tudatában készen arra, hogy ha kell, a végsőig folytassák a reájuk erőszakolt küzdelmet, — egyszersmind ezonban áthatva attól az óhajtól, hogy a további vérontásnak elejét vegyék és véget vessenek a háboru borzalmainak, a négyes szövetséges hatalom a béke mielőbbi felvételére tesz javaslatot.

Meggyőződésük szerint azok a javaslatok, a melyeket ezekre a tárgyalásokra magukkal hoznának és a melyek népeik becsületét, létét és fejlődési szabadságát kívánják biztosítani, alkalmas alapot nyújtanának az állandó béke helyreállítására.

Ha a békének és engesztelődésnek ezen ajánlata dacára tovább foly-
nék a küzdelem: a szövetséges négy

tatalom el van tökéelve arra, hogy azt győzedelmes befejezésig fogja folytatni; a felelőséget ezonban az emberiség és a történelem előtt ünnepélyesen hártják magukról. A cs. és kir. kormánynak van szerencséje Excellenciád szives közvetítésével kormányát felkérni, hogy ezt a közlést kormányának tudomására hozni méltóztassék.

(Min. eln. sajtó oszt.)

Legujabb harctéri hireink.

Keleti harctér.

Bpest, december 12. (Hivatalos.) Mackensen vezértábornagy hadserege: Oláhországban a szövetséges haderők az Utzeceb és a Misil vonaláig nyomultak előre. Naponta ezer foglyot szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes hadserege: Az oroszok támadó tevékenysége a Zocknatól nyugatra és északnyugatra eső határterületen tegnap sem csökkent, az ellenséget mindentűtt visszavertük, egy tegnap szerzett helyi sikerrel ellentámadással kiegyenlítettük a Valeputnai nyereg magaslaton és ettől északra ellenség ma a reggeli órákban rendkívül hevesen támadott, a hajnali egy órakor minden tűzéri előkészítés nélkül kezdett tömeg-támadást 3 órakor és 4 órakor további rohamok követték, amelyeket erős ágyutüz vezetett be, az orosz hadoszlopok hála gyalogságunk éberségének és tűzérésünk tűzhatásának, mindannyiszor összeomlottak akadályaink előtt és kiinduló állásukba menekültek vissza. A Moldova területén és a Smotrecen ellenünk intézett több erős támadás sikertelen maradt.

Lipót bajor herceg vtnagy hadsereg arcvonala: A cs. és kir. haderőknél nem történt jelentős esemény.

Olasz és délkeleti harctér: Nincs jelenteni való.

„Hőier“. — M. eln. s. oszt.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF